

Mga Reperensia Para sa Pagkabuhi kag Pagministeryo nga Workbook Para sa Miting

ENERO 4-10

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | LEVITICO 18-19

“Hupti ang Katinlo sa Moral”

w19.06 27 ¶10

Amligi ang Imo Kaugalingon Para Indi Ka Masiod ni Satanas

Pagkatapos ginsambit ni Jehova ang imoral nga mga buhat nga ginahimo sang mga pungsod sa palibot sang Israel, ginsilingan niya ang mga Israelinhon: “Indi ninyo paghimoon ang ginahimo nila sa duta sang Canaan diin dalhon ko kamo. . . . Ang ila duta nangin indi matinlo, kag silutan ko ang mga pumuluyo sang duta bangod sang ila sala.” Para sa balaan nga Dios sang Israel, imoral katama ang pagkabuhi sang mga Canaanhon amo nga mahigko ang panan-aw niya sa ila duta.—Lev. 18:3, 25.

w17.02 20 ¶13

Si Jehova ang Nagapanguna sa Iya Katawhan

¹³ Tuhay gid ining matutom nga mga hari sa mga lider sang iban nga pungsod, nga nagasalig sa kaalam sang tawo kag makitid ang pamensaron! Halimbawa, ang mga lider sang Canaan kag ila katawhan naghimo sing makahuluya nga mga buhat, lakip ang paghulid sa paryente, homoseksualidad, paghulid sa sapat, paghalad sang anak, kag pagsimba sa diosdios. (Lev. 18:6, 21-25) Ang mga lider naman sang Babilonia kag Egipto wala sing mga kasuguan parte sa katinlo, indi pareho sa Israel nga ginhatagan sang Dios sing mga pagsulundan nga napamatud-an nga epektibo. (Num. 19:13) Sa pihak nga bahin, nakita sang katawhan sang Dios sang una kon paano ginsakdag sang ila matutom nga mga lider ang espirituwal, moral, kag pisikal nga katinlo. Gani maathag nga si Jehova ang nagapanguna sa ila.

w14 7/1 7 ¶2

Ano ang Himuon sang Dios sa Kalainan?

Ano naman ang matabo sa mga batinggilan nga nagahimo sing malain? Binagbinaga ining prangka nga saad: “Ang matadlong magapuyyo sa duta, kag ang himpit magapabilin sa sini; apang ang malauton utdon gikan sa duta, kag ang maluib gabuton sa sini.” (Hulubaton 2: 21, 22) Madula na ang impluwensiya sang mga malauton. Sa sinang mahidaiton nga kahimtangan, ang mga matinumanon amat-amat na nga mangin himpit.—Roma 6:17, 18; 8:21.

Espirituwal nga mga Hiyas

w06 6/15 22 ¶11

“Daw Ano ang Paghigugma Ko sang Imo Kasuguan!”

¹¹ Ang ikaduha nga aspekto sang Mosaikong Kasuguan nga nagapakita sang kabalaka sang Dios sa kaayuhan sang iya katawhan amo ang kinamaritorong nga magpanaghaw. Si Jehova nagsugo nga kon ang Israelinhon nga mangunguma mag-ani sang mga bunga sang iya latagon, ang mga kubos tugutan nga manguha sang mga nabilin sang mangangani. Indi dapat pag-uruton sing ani sang mga mangunguma ang mga higad sang ila uma, ukon pagipuon ang mga nabilin sang ila ulubasan ukon olibo. Indi na pagbalikon ang mga linaylay nga indi hungod nga nabilin sa uma. Isa ini ka mahigugmaon nga kahimuson para sa mga imol, mga dumuluong, mga ilo, kag mga balo. Matuod, ang pagpanaghaw nagakinahanglan sing laskas nga pagpangabudlay sa ila bahin, apang pagagi sa sini, malikawan nila nga magpakilimos. —Levitico 19:9, 10; Deuteronomio 24:19-22; Salmo 37:25.

ENERO 11-17

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | LEVITICO 20-21

“Ginapain ni Jehova ang Iya Katawhan”

w04 10/15 11 ¶12

Paraiso—Para Bala sa Imo?

¹² Apang, may isa ka butang nga indi naton dapat pagkalimtan. Ginsilingan sang Dios ang mga Israelinhon: “Tumanon ninyo ang bug-os nga kasuguan nga ginasugo ko sa inyo sini nga adlaw, agod nga magbakod kamo kag magsulod kag magtag-iya sang duta.” (Deuteronomio 11:8) Ini nga duta ginsambit man sa Levitico 20:22, 24: “Tumanon ninyo ang tanan ko nga mga sugo kag ang tanan ko nga hudisyal nga mga desisyon kag himuong ninyo ini, agod indi kamo pag-isuka sang duta nga dalhan ko sa inyo agod puy-an ninyo. Busa nagsiling ako sa inyo: ‘Kamo, sa inyo bahin, magatag-iya sang ila duta, kag ako, sa akon bahin, magahatag sini sa inyo agod magtag-iya sini, isa ka duta nga ginailigan sang gatas kag dulos.’” Huo, ang pagpanag-iya sa Ginsaad nga Duta nagadependé sa isa ka maayo nga kaangtanan kay Jehova nga Dios. Bangod yadto sa indi pagtuman sang mga Israelinhon sa iya amo nga gintugutan sang Dios ang mga Babilonianhon nga sakupon sila kag kuhaon sila sa ila puluy-an.

it-1-E 1199

Palanublion

Ang bisan ano man nga pagkabutang nga ginbilin sang tag-iya sang napatay sia sa iya manunubli ukon sa isa nga may kinamatarong nga manubli sini ukon ano man nga pagkabutang nga nabaton sang isa halin sa iya katigulangan ukon sa iya ginbuslan. Ang panguna nga Hebreo nga verb nga gingamit amo ang *na·chal'* (noun, *na·chalah*). Lakip sa sini ang pagkuha ukon paghatag sang palanublion ukon ginpanubli nga pagkabutang nga kalabanan bangod ginbuslan ang tag-iya sini. (Nu 26:55; Eze 46:18) Ang verb

nga *ya·rash'* ginagamit man kon kaisa sa pagpatuhoy sa “mangin manunubli,” pero kalabanan nagapatuhoy ini sa ‘pagpanag-iya’ nga wala sing kaangtanan sa pagbulos sa nagapanag-iya. (Ge 15:3; Le 20:24) Nagakahulugan man ini sing “pagsakop; pagtabog,” gani nadalahig man diri ang mga hilikuton sang militar.—Deu 2:12; 31:3.

it-1-E 317 ¶12

Mga Pispis

Pagkatapos sang bug-os kalibutan nga Baha, naghalad si Noe sing “pila ka matinlo nga pis-pis” kag iban pa nga sapat bilang dulot. (Ge 8: 18-20) Halin sadto, gintugutan na sang Dios nga kaunon sang tawo ang mga pispis pero indi lang nila pagkaunon ang dugo sini. (Ge 9:1-4; ipaanggid ang Le 7:26; 17:13.) Gani, ang ‘katinlo’ sang pila ka pispis sadto nga tion nagadepende sa kon ano ang ginpahanugutan lamang sang Dios nga ihalad; may kaangtanan sa pagkaon sini, ginapakita sang rekord sa Biblia nga wala sing pispis nga ginkabig nga “indi matinlo” antes ginpatuman ang Mosaikong Kasuguan. (Le 11:13-19, 46, 47; 20:25; Deu 14:11-20) Wala ginsambit sing espesipiko sa Biblia ang mga patmuod kon ano nga pispis ang ginkabig nga “indi matinlo” suno sa kasuguan. Gani, bisan pa kalabanan sa mga pispis nga ginkabig nga indi matinlo amo ang mga nagapangdagit ukon nagakaon sang mga patay, may mga pispis man nga indi amo sini pero ginkabig man nga indi matinlo. (Tan-awa ang ABUBILYA.) Natapos ang pagdumili sini sang natukod ang bag-o nga katiyan, pareho sang ginpakita sang Dios kay Pedro sa isa ka palanan-awon.—Bin 10:9-15.

Espirituwal nga mga Hiyas

it-1-E 563

Pagpilas

Espesipiko nga gindumilian sang Kasuguan sang Dios ang pagpilas sa kaugalingon nga lawas para sa mga patay. (Le 19:28; 21:5; Deu 14:1) Ang rason sa sini amo nga ang Israel sadto balaan nga katawhan para kay Jehova,

isa ka hamili nga ginapanag-iyahan. (Deu 14:2, footnote) Gani, dapat magpabilin nga hilway ang mga Israelinhon sa tanan nga buhat sang idolatriya. Dugang pa, ang sobra gid nga pag-pangasubo nga ginapilas ang kaugalingon nga lawas indi nagakaigo sa katawhan nga nakahibalo kon ano ang matuod nga kahimtangan sang mga patay kag sang paglaum nga pagkabanhaw. (Dan 12:13; Heb 11:19) Ang pagdumili sa pagpilas sang kaugalingon nagatudlo gid sa mga Israelinhon nga tahirun ang lawas sang tawo nga gintuga sang Dios.

ENERO 18-24

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | LEVITICO 22-23

“Mga Kapiestahan nga May Kahulugan Para sa Aton”

it-1-E 826-827

Kapiestahan sang Tinapay nga Wala sing Lebadura

Ang una nga adlaw sang Kapiestahan sang Tinapay nga Wala sing Lebadura isa ka balaan nga pagtilipon kag isa man ka adlaw nga inugpahuway. Sa ikaduha nga adlaw, sa Nisan 16, ginadala sa saserdote ang isa ka linaylay sang una nga mga patubas sa tig-alani sang sebada nga amo ang pananom nga una nga maani sa Palestina. Antes sini, wala sing bag-o nga uyas, tinapay, ukon sinanlag nga uyas nga halin sa bag-on ang puede kaunon. Malaragwayon nga ginahalad sang mga saserdote ining una nga mga patubas kay Jehova paagi sa paghabughabog sang linaylay sang uyas sam-tang ginahalad bilang dulot nga sinunog ang isa ka karnero nga lalaki nga isa ka tuig ang edad kag wala sing diperensia. Ginahalad ini upod sang dulot nga uyas nga ginsamuan sing lana kag sang dulot nga ilimnon. (Le 23:6-14) Wala sing kasuguan nga sunugon sa halaran ang uyas ukon ang harina sini, pareho sang gin-himo sang mga saserdote sang ulihi. Dugang pa

sa pangpubliko nga paghalad sang una nga patubas, may probisyon man para sa tagsa ka pamilya kag indibiduwal nga may ginapanag-iyahan sa Israel para makadulot sing halad sa pagpasalamat sa sining malipayon nga okasyon.—Ex 23:19; Deu 26:1, 2; tan-awa ang UNA NGA MGA PATUBAS.

Kahulugan. Ang pagkaon sang mga tinapay nga wala sing lebadura sa sini nga tion nahisuno sa mga instruksion nga nabaton ni Moises halin kay Jehova nga narekord sa Exodo 12:14-20, kag nalakip sa sini ang istrikto nga sugo sa bersikulo 19: “Dapat nga wala sing makita nga linamas nga may lebadura sa inyo balay sa sulod sang pito ka adlaw.” Sa Deuteronomio 16:3 (*Ang Biblia* sang Philippine Bible Society), ang mga tinapay nga wala sing lebadura ginatawag nga “tinapay sang kapit-an,” kag nagapaha-numdom ini sa mga Judiyo kada tuig sang ila dalidali nga pagguia sa duta sang Egipto (sang wala na sila sing tion nga butangan sing lebadura ang ila linamas [Ex 12:34]). Gani, madumduman nila ang ila mabudlay nga kahimtangan kag pagkaulipon kon sa diin ginluwas sila, subong sang ginsiling ni Jehova, “indi gid ninyo malipatan ang adlaw nga naggua kamo sa Egipto.” Ang ila natigayon nga kahilwayan bilang isa ka pungsod kag ang pagkilala nila kay Jehova bilang ila Manluluwas nagahatag sa ila sing nagakaigo nga rason para saulugon ang una sa tatlo ka tuigan nga kapiestahan sang mga Israelinhon.—Deu 16:16.

it-2-E 598 ¶2

Pentecostes

Indi pareho ang paghalad sang una nga mga patubas sa pag-ani sang trigo sangsa una nga mga patubas sang sebada. Ang duha ka ikanapulo nga bahin sang isa ka efa sang pino nga harina sang trigo (4.4 ka litro) ginabutangan sang lebadura kag ginaluto para mangin duha ka tinapay. Dapat ‘halin ini sa inyo mga puluy-an,’ nga nagakahulugan nga dapat pareho ini sang tinapay nga ila ginaluto para sa

pang-adlaw-adlaw nga pagkaon sang ila pamilya kag indi para lamang sa balaan nga mga okasyon. (Le 23:17) Nalakip sa sini ang mga dulot nga sinunog kag ang dulot tungod sa sala upod ang duha ka kordero nga lalaki bilang dulot sa pag-ambitanay. Ginabutang sang sacerdote ang mga tinapay kag ang mga hiniwa sang kordero sa iya mga kamot kag habughabugon ini bilang tanda nga ginahalad nila ini kay Jehova. Pagkatapos mahalad ang mga tinapay kag ang mga kordero, kaunon ini sang sacerdote bilang dulot sa pag-ambitanay.—Le 23:18-20.

w14 5/15 29 ¶11

Nagapadayon Ka Bala Upod sa Organisasyon ni Jehova?

¹¹ Ang organisasyon ni Jehova nagapanghikot para sa aton kaayuhan sa tion nga ginapalig-on kita sini nga pamatián ini nga laygay ni apostol Pablo: “Hunahunaon naton ang isa kag isa agod pahulagon sa gugma kag sa maayong mga buhat, nga wala ginapabay-an ang aton pagtilipon, subong sang kinabatasan sang iban, kundi nagapalig-unay sa isa kag isa, kag labi na gid samtang nakita ninyo nga malapit na ang adlaw.” (Heb. 10:24, 25) Ang mga kapiestahan kada tuig kag ang iban pa nga pagtilipon para sa pagsimba nagapabakod sang espirituwalidad sang mga Israelinhon. Isa pa, ang mga selebrasyon subong sang Piesta sang mga Payagpayaç sang panahon ni Nehemias makalilipay gid nga mga okasyon. (Ex. 23:15, 16; Ne. 8:9-18) Amo man sini nga mga benepisyó ang aton matigayon sa aton mga miting, asembleya, kag mga kombension. Panginpuslan gid naton sing bug-os ini nga mga aman para mangin malipayon kita kag mapagros sa espirituwal.—Tito 2:2.

Espirituwal nga mga Hiyas

w19.02 3 ¶3

Mangin Malig-on sa Imo Integridad!

³ Paano mapakita sang mga alagad sang Dios ang integridad? Mapakita nila ini paagi sa ila bug-os tagipusuon nga gugma kag debosyon

kay Jehova, amo nga pirme nila ginauna ang iya kabubut-on kon nagadesisyón sila. Binagbinnagon naton kon paano gingamit ang tinaga nga “integridad” sa Biblia. Nagakahulugan ini sing kompleto, wala sing diperensia, ukon bugos. Halimbawa, naghalad kay Jehova ang mga Israelinhon sang mga sapat, kag dapat wala ini sing diperensia suno sa Kasuguan. (Lev. 22: 21, 22) Indi dapat maghalad ang katawan sang Dios sang sapat nga kulang sang tiil, dulungan, ukon mata, ukon sang sapat nga masakin-ton. Importante kay Jehova nga ang sapat kompleto ukon wala sing diperensia. (Mal. 1:6-9) Mahangpan naton kon ngaa amo sini ang pagtamod ni Jehova. Kon magbakal gani kita sang isa ka prutas, libro, ukon gamit, indi naton gusto nga may buhin ini ukon may parte ini nga kulang. Gusto naton nga kompleto ini ukon wala sing diperensia. Gusto man ni Jehova nga bugos ang aton gugma kag katutom sa iya.

ENERO 25-31

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | LEVITICO 24-25

“Ang Tuig sang Kahilwayan kag ang Palaabuton nga Kahilwayan”

it-1-E 871

Kahilwayan

Ang Dios sang Kahilwayan. Si Jehova ang Dios sang kahilwayan. Ginhilway niya ang pungsod sang Israel sa pagkaulipon sa Egipto. Ginsilingan niya sila nga kon magpabilin sila nga matinumanon sa iya mga kasuguan, mahilway sila sa kaimulon. (Deu 15:4, 5) Ginsambit ni David ang “kalig-unan” sa sulod sang napamakuran nga mga torre sang Jerusalem. (Sa 122:6, 7) Suno sa Kasuguan, kon mangin imol ang isa ka tawo, puede niya ibaligya ang iya kaugalingon bilang ulipon para maamanan ang iya kaugalingon kag ang iya pamilya. Pero ginhatagan sang kahilwayan sang Kasuguan ini nga Hebreo sa ikapito nga tuig sang iya pagkaulipon. (Ex

21:2) Sa Tuig sang Kahilwayan (nagakatabo sa kada ika-50 nga tuig), ginapahayag ang kahilwayan sang tanan nga pumuluyo sa bug-os nga kadutaan. Ginahilway ang tanan nga ulipon nga Hebreo, kag ginapabalik ang mga tawo sa ila ginpanubli nga kadutaan.—Le 25:10-19.

it-1-E 1200 ¶2

Palanublion

Isa lang ka pamilya ang nagapanag-iya sang kadutaan nga ginpasa-pasa sa mga kaliwatan. Gani indi ini puede ibaligya sa malawig nga tion. Buot silingon, ang pagbaligya sang duta daw pareho nga ginpaarkilahan lang ini kag ang balar nagadepende sa mapatubas sang duta. Gani ang presyo nagadepende sa nabilin nga kadamuan sang tuig tubtob mag-abot ang Tuig sang Kahilwayan, kay sa sini nga tion ginabalik sa ori-hinal nga tag-iya ang kadutaan nga ginbaligya kon wala pa ini nagawad antes sang Tuig sang Kahilwayan. (Le 25:13, 15, 23, 24) Nadalahig sa sini nga kahimusang mga panimalay sa isa ka wala napaderan nga siudad, nga ginakabig nga babin sang isa ka malapad nga latagon. Kon parte naman sa isa ka balay sa napaderan nga siudad, ang tag-iya may kinamatarong sa paggawad sini sa sulod lamang sang isa ka tuig sugod sa tion sang pagbakal sini, paglampsasina nga tion mangin iya na ini sang nagbakal. Sa babin sang mga panimalay sa siudad sang mga Levinhon, ang kinamatarong sa paggawad magapadayon tubtob san-o kay ang mga Levinhon wala sing palanublion nga duta.—Le 25: 29-34.

it-2-E 122-123

Tuig sang Kahilwayan

Kon ginasunod ang kasuguan sang Tuig sang Kahilwayan, ginaamligan sini ang pungsod sang Israel sa makapasubo nga kahimtagan nga aton makita subong sa madamo nga kadutaan diin halos may duha lang ka klase sang mga tawo, ang tama ka manggaranon kag ang tama ka pigado. Ang mga pagpakamaayo sini

sa kada indibiduwal nagpalig-on gid sa pungsod, kay wala gid sing bisan sin-o nga mamigado kag mabudlayan bangod sang indi maayo nga ekonomiya, sa baylo makaamot ang tanan sang ila kaalam kag ikasarang para sa kaayuhan sang pungsod. Samtang ginapakamaayo ni Jehova ang mga patubas sang duta lakip ang ginaaman nga edukasyon, ang Israel, kon matinumanon, magakalipay gid sa himpit nga paggahom kag kabuganaan nga ang matuod nga gobierno sang Dios gid lang ang makahatag. —Isa 33:22.

Espirituwal nga mga Hiyas

w09 9/1 22 ¶4

Kon may Makasala sa Imo

Kon sakiton sang isa ka Israelinhon ang iya kaupod nga Israelinhon, kag masamad ang iya mata, ginapangayo sang Kasuguan nga amo man sini ang isilot sa iya. Pero, indi ang biktimia ukon ang katapo sang iya pamilya ang magatimalos. Suno sa Kasuguan, dal-on niya ang problema sa awtoridad, ang gintangdo nga mga hukom, para mahusay ini sing nagakaigo. Malikawan ang pagtimalos bangod nahibaluan sang biktimia nga pareho man sa natabo sa iya ang isilot sa nakasala. Pero, indi lang amo sini ang nadalahig.

PEBRERO 1-7

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | LEVITICO 26-27

“Kon Paano Mabaton ang Pagpakamaayo ni Jehova”

w08 4/15 4 ¶8

Sikwaya ang “Walay Pulus” nga mga Butang

8 Paano mangin dios ang “Manggad”? Subong isa ka halimbawa, hunahunaa ang isa ka bato didtoay sa isa ka latagon sa dumaan nga Israel. Magamit ini nga bato sa pagpatindog sing balay ukon pader. Apang, sang ginpatindog ini

subong isa ka “sagrado nga haligi” ukon isa ka “bato nga dinagwayan,” nangin kasandaran ini sa katawhan ni Jehova. (Lev. 26:1) Amo man ang kuarta. Kinahanglanon ini kag magamit sing nagakaigo. Kinahanglan naton ang kuarta agod mabuhi kita, kag magamit man naton ini sa pag-alagad kay Jehova. (Man. 7:12; Luc. 16:9) Apang, mangin dios naton ang kuarta kon una-hon naton ini sangsa aton pag-alagad sa Dios. (*Basaha ang 1 Timoteo 6:9, 10.*) Sa kalibutan karon, diin importante gid sa mga tawo ang pagpangita sing kuarta, dapat kita mangin balanse sa aton pagtamod sa sini.—1 Tim. 6:17-19.

it-1-E 223 ¶3

Kahayanghag

Bangod sa paagi nga gingamit ni Jehova si Moises kag kon paano Sia nakig-angot sa iya, na-kahimo si Moises sang dalagku nga mga butang nga nagpahayanghag (sa Hebreo, *moh·ra*) gid sa katawhan sang Dios. (Deu 34:10, 12; Ex 19:9) Ang mga may pagtuo may nagakaigo nga kahadlok sa awtoridad ni Moises. Narealisar nila nga sia ang gingamit sang Dios bilang iya humalambal. Dapat man mahayanghag ang mga Israelinhon sa santuaryo ni Jehova. (Le 19:30; 26:2) Para mahimo ini, dapat nila tahirun ang santuaryo paagi sa pagsimba kay Jehova sa pagi nga ginapatuman niya kag maggawi suno sa tanan niya nga sugo.

w91 3/1 17 ¶10

Tuguti “ang Paghidait sang Dios” nga Magbantay sang Inyo Tagipusuon

¹⁰ Ginsilingan ni Jehova ang pungsod: “Kon maglakat kamo sa akon mga palatukuran kag magtuman sang akon mga sugo kag maghimo sini, pat-od nga hatagan ko man kamo sing ulan sa nagakaigo nga tion, kag ang duta magapatubas, kag ang mga kahoy sang latagon magapatubas sang ila bunga. Kag magahatag ako sing paghidait sa duta, kag magahigda kamo, kag wala sing magapahadlok sa inyo; kag dulan ko ang malaut nga mga sapat sa inyo duta,

kag ang espada indi mag-agи sa inyo duta. Kag magalakat ako sa tunga ninyo kag mangin inyo Dios, kag kamo mangin akon katawhan.” (Levitico 26:3, 4, 6, 12) Ang Israel nakatigayon sing paghidait bangod wala sila gintublag sang ila mga kaaway, kag nakatigayon sila sing materyal nga kabuganaan, kag sing suod nga kaangtan-an kay Jehova. Apang nangin depende ini sa ila pagpasakop sa Kasuguan ni Jehova.—Salmo 119:165.

Espirituwal nga mga Hiyas

it-2-E 617

Balatian

Resulta sang Pagsikway sang Kasuguan sang Dios. Ginpaandaman ang pungsod sang Israel nga kon sikwayon nila ang kasuguan sang Dios, ‘padal-an sila sing balatian.’ (Le 26:14-16, 23-25; Deu 28:15, 21, 22) Sa Biblia, ang kapagros sa pisikal ukon espirituwal naangot sa pagpaka-maayo sang Dios (Deu 7:12, 15; Sa 103:1-3; Hul 3:1, 2, 7, 8; 4:21, 22; Bug 21:1-4), samtang ang balatian naangot naman sa sala kag di-kahim-pitan. (Ex 15:26; Deu 28:58-61; Isa 53:4, 5; Mat 9:2-6, 12; Ju 5:14) Gani bisan pa kon kaisa si Jehova nga Dios mismo ang naghatag sing balatian sa pila ka persona, pareho sang aro nan-day Miriam, Uzias, kag Gehazi (Nu 12:10; 2Cr 26:16-21; 2Ha 5:25-27), mahangpan naton nga sa masami naangkon nila ang balatian bangod sa natural kag indi mapunggan nga resulta sang ginhimo nga sala sang mga tawo ukon pungsod. Gin-ani lamang nila kon ano ang ila ginsab-ug; nag-antos ang ila undanon nga lawas sa resulta sang ila mga sala nga ginhimo. (Ga 6:7, 8) Kon parte naman sa mga naghimo sing sek-suwal nga imoralidad, si apostol Pablo nagsiling nga “ginpatumbayaan sila sang Dios sa . . . kahigkuan, sa pagpakahuya sang ila mga lawas sa tunga nila, . . . kag nagabaton sa ila mga kau-galingon sang silot nga nagakaigo sa ila sayop.” —Ro 1:24-27, *Ang Biblia*.

PEBRERO 8-14

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | NUMEROS 1-2

“Ginaorganisar ni Jehova ang Iya Katawhan”

w94 12/1 9 ¶4

**Ang Nagakaigo nga Duog sang Pagsimba
kay Jehova sa Aton Kibuhi**

⁴ Kon gikan sa mataas nga duog gintan-aw mo ang kampamento sang Israel sa kahanayakan, ano kuntani ang imo nakita? Isa ka malapad, apang mahim-ong, nga kubay sang mga tolda nga ginpuy-an sang mga tatlo ka milyon ukon kapin pa ka mga tawo, nga nagrupo sa tatlo-ka-tribo nga dibisyon sa aminhan, bagatnan, sidlangan, kag katundan. Sa dugang pa nga paghimutad, mahimo nga natalupangdan mo man ang isa pa ka grupo malapit sa tungtunga sang kampamento. Ining apat ka mas diutay nga mga grupo sang mga tolda amo ang ginpuy-an sang mga pamilya sang tribo ni Levi. Sa sentro gid sang kampamento, sa isa ka duog nga nalipnan sang tela nga dingding, amo ang isa ka tumalagsahon nga tinukod. Amo ini ang “tolda nga tilipunan,” ukon tabernakulo, nga gintukod sang “maalamon sing tagipusuon” nga mga Israelinhon suno sa plano ni Jehova.—Numeros 1:52, 53; 2:3, 10, 17, 18, 25; Exodo 35:10.

it-1-E 397 ¶4

Kampo

Daku gid katama ini nga kampo sang Israel. Sa kabilugan, may narehistro sila nga 603,550 ka soldado nga lalaki, wala pa diri nalakip ang mga babayi, kabataan, mga tigulang kag may mga kasablagan, 22,000 ka Levinhon, kag “madamo nga dumuluong” nga sa kabilugan mga 3,000,000 ukon sobra pa. (Ex 12:38, 44; Nu 3:21-34, 39) Lainlain ang pagbulubanta sang kadaukon sini nga kampo gani indi mapat-od kon daw ano gid kalapad ang lugar nga sakop sini. Sang nagkampo sila sa atubang sang Jerico sa

Kapatagan sang Moab, ginapakita nga naglabot ini “halin sa Bet-jesimot tubtob sa Abel-situm.”—Nu 33:49.

Espirituwal nga mga Hiyas

it-2-E 764

Pagparehistro

Ang pagpalista nga sa masami ginagamit ang ngalan kag kaliwatan suno sa ila tribo kag panimalay. Indi lang ini basta sensus ukon pag-isip sang kadamuon sang tawo. May lainlain nga katuyuan ang pagparehistro sang bug-os nga pungsod nga ginapatuhyan sa Biblia, mahimo para ini sa pagbayad sang buhis, para sa paghatag sing asayment sa pagsoldado, ukon (para sa mga Levinhon) paghatag sing asayment sa pag-alagad sa santuaryo.

PEBRERO 15-21

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | NUMEROS 3-4

“Ang Pag-alagad sang mga Levinhon”

it-2-E 683 ¶3

Saserdote

Sa Idalom sang Kasuguan sang Katipan. Sang ulipon pa ang mga Israelinhon sa Egipto, ginpakabalaan ni Jehova para sa iya kaugalingon ang tagsa ka panganay sang Israel sadto nga tion sang ginpamatay niya ang panganay sang Egipto paagi sa ikanapulo nga kalalat-an. (Ex 12:29; Nu 3:13) Gani ini nga mga panganay iya ni Jehova, para mag-alagad sa iya sing eksklusibo. Puede kuntani gamiton sang Dios ang tanan nga panganay nga lalaki sang Israel para mangin saserdote kag mga manug-atipan sang santuaryo. Pero ginpakamaayo niya nga pilion ang mga lalaki nga miembro sang tribo ni Levi para sa sini nga pag-alagad. Bangod sini, gintugutan niya ang pungsod nga buslan sang Levinhon nga mga lalaki ang panganay nga mga lalaki sang iban pa nga 12 ka tribo (ang kaliwat sang mga anak ni Jose nga sanday Efraim kag

Manases gin-isip nga duha ka tribu). Base sa isa ka sensus, nakita nga ang panganay nga mga anak nga lalaki sang mga indi Levinhon nga nagaedad sing isa ka bulan pataas sobra sing 273 kon ipaanggid sa kadamuon sang mga lalaki nga Levinhon. Gani ginpatuman sang Dios nga tubson ang kada isa sa 273 sing lima ka siklo (\$11) kag ihatag ang kuarta kay Aaron kag sa iya mga anak nga lalaki. (Nu 3:11-16, 40-51) Antes pa sini nga transaksion, ginpain na ni Jehova ang mga lalaki nga miembro sang pamilya ni Aaron halin sa tribu ni Levi bilang mga miembro sang mga sacerdote sang Israel.—Nu 1:1; 3:6-10.

it-2-E 241

Mga Levinhon

Mga Katungdanan. Ang mga Levinhon ginahuman sang tatlo ka pamilya halin sa mga anak nga lalaki ni Levi nga sanday Gerson (Gersom), Kohat, kag Merari. (Ge 46:11; 1Cr 6:1, 16) Ang kada pamilya nila ginhatakan sing lugar malapit sa tabernakulo sa kahanayakan. Ang Kohatnon nga pamilya ni Aaron nagkampo sa atubang sang tabernakulo sa sidlangan. Ang iban nga mga Kohatnon nagkampo sa bagatnan nga bahin, ang Gersonhon sa katundan, kag ang mga Merarinhon sa aminhan. (Nu 3:23, 29, 35, 38) Obligasyon sang mga Levinhon ang pagpatindog, pagbungkag, kag pagdala sang tabernakulo. Sa tion nga kinahanglan na magsaylo sang kampo, ginahukas ni Aaron kag sang iya mga anak nga lalaki ang kurtina sa tunga sang Balaan kag Labing Balaan kag ginatabunan nila ang kaban sang katipan, mga halaran, kag ang iban pa nga balaan nga mga kagamitan. Gina-dala ini sang mga Kohatnon. Ang mga Gersonhon ang nagadala sang pangtolda nga mga tela, mga ginatabon, kurtina sang puertahan, kurtina sang luwang, kag mga banting (nagapatuhoy mismo sa mga banting sang tabernakulo), kag ang mga Merarinhon ang nagaatipan sang mga hamba, mga haligi, mga suluokan nga sadsaran, mga palpal sang tolda kag mga banting (ang

mga banting sang luwang sa palibot sang tabernakulo).—Nu 1:50, 51; 3:25, 26, 30, 31, 36, 37; 4:4-33; 7:5-9.

it-2-E 241

Mga Levinhon

Sa panahon ni Moises makaalagad lamang sing bug-os ang isa ka Levinhon kon mag-edad na sia sing 30 ka tuig. Nalakip sa iya katungdanan ang pagdala sang tabernakulo kag sang mga kagamitan sini kon sayluhon na ini. (Nu 4:46-49) May mga katungdanan nga puede nila himuan pag-edad nila sing 25 ka tuig, pero wala nalakip diri ang mabug-at nga trabaho pareho sang pagsaylo sang tabernakulo. (Nu 8:24) Sang panahon ni Hari David, ginpanubuan ang edad sa 20 ka tuig. Ginpanubuan ini ni David bangod ang tabernakulo (nga pagabuslan na sang templo) indi na kinahanglan sayluhon. Matapos ang katungdanan sa pag-alagad sa edad nga 50 ka tuig. (Nu 8:25, 26; 1Cr 23:24-26; tanawa ang EDAD.) Kinahanglan sang mga Levinhon nga mangin sampaton sa Kasuguan bangod sila pirme ang ginatawag para basahon ini sa publiko kag itudlo ini sa ordinaryo nga mga tawo.—1Cr 15:27; 2Cr 5:12; 17:7-9; Ne 8:7-9.

Espirituwal nga mga Hiyas

w06 8/1 23 ¶13

Magmaalam Ka—Kahadluki ang Dios!

¹³ Sang naeksperiensiahan ni David ang bulig ni Jehovah sa tion sang kasisit-an, nagdalom ang iya kahadlok sa Dios kag nagbakod ang iya pag-salig sa iya. (Salmo 31:22-24) Apang, sa tatlo ka talalupangdon nga okasyon, napaslawan si David sa pagpakita sing kahadlok sa Dios, nga nagdul-on sa kapahamakan. Ang una amo ang paghimo niya sing kahimusan nga isaylo ang kaban sang katipan ni Jehovah sa Jerusalem sakay sa karo sa baylo nga pas-anon ini sang mga Levinhon, subong sang ginsiling sang Kasuguan sang Dios. Sang gin-uyatan sang nagaguyod sa karo nga si Uza, ang Kaban agod indi ini mahulog, napatay sia gilayon bangod sang iya “wa-

lay pagtahod nga buhat." Huo, mabug-at nga sala ang ginhimo ni Uza, apang ining masubo nga butang natabo bangod wala man gintahod ni David sing nagakaigo ang Kasuguan sang Dios. Ang pagkahadlok sa Dios nagakahulugan sing paghimo sang mga butang nahisuno sa iya kahimusun.—2 Samuel 6:2-9; Numeros 4:15; 7:9.

PEBRERO 22-28

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | NUMEROS 5-6

"Paano Mo Mailog ang mga Nazareo?"

it-2-E 477

Nazareo

May tatlo ka panguna nga mga restriksion nga dapat sundon sang mga nagapanaad nga mag-kabuhi bilang Nazareo: (1) Indi sila dapat mag-inom sang makahulubog nga ilimnon; indi man sila dapat magkaon sang bisan ano nga halin sa puno sang ubas, hilaw man ini, luto, binulad, ukon mag-inom sang lab-as nga duga sini, ukon sang alak kag langgaw halin sa sini. (2) Indi nila dapat pag-utdan ang ila buhok. (3) Indi sila dapat magtandog sang patay nga tawo, bisan pa ang napatay suod nila nga pamilya, pareho sang ila amay, iloy, utod nga lalaki, ukon utod nga babayi.—Nu 6:1-7.

Pinasahi nga mga Panaad. Ang isa nga naghi-mo sinining pinasahi nga panaad dapat "magkabuhi . . . bilang Nazareo [isa nga, gindedikar, ginpain] para kay Jehova" kag indi lang para magpadayawdayaw sa mga tawo sang iya sobera nga pagsakripisyo. Sa baylo, "balaan sia kay Jehova sa tanan nga adlaw sang iya pagka-Nazareo."—Nu 6:2, 8; ipaanggid ang Ge 49:26.

Buot silingon ang mga pagsulundan nga ginpatuman sa mga Nazareo may ara sing pinasahi nga importansia kag kahulugan sa pagsimba kay Jehova. Pareho sa mataas nga saserdote, ang Nazareo nga may balaan nga katungdanan, indi man puede magtandog sa patay, bisan pa

suod niya ini nga pamilya. Bangod mabug-at ang responsibilidad sang mataas nga saserdote kag sang iya kabulig nga mga saserdote, gindumilian sila nga mag-inom sing alak ukon sing makahulubog nga ilimnon kon nagahimo sang sagrado nga pag-alagad sa atubangan ni Jehova.—Le 10:8-11; 21:10, 11.

Dugang pa, ang Nazareo (sa Hebreo, *na-zir'*) dapat nga 'magpabilin nga balaan paagi sa pagpalaba sang iya buhok,' bangod amo ini ang mangin kaangay korona nga tanda nga makila-la sang tanan ang iya balaan nga pagka-Nazareo. (Nu 6:5) Ang Hebreo nga tinaga nga *na-zir'* gingamit man may kaangtanan sa mga "wala mapanapsan sing sanga" nga puno sang ubas sang panahon sang balaan nga Adlaw sang Inugpahuway kag mga Tuig sang Kahilwayan. (Le 25:5, 11) Talalupangdon man nga ang bulawan nga pidaso sa atubangan sang turbante sang mataas nga saserdote nga may tinigib nga "Si Jehova Balaan," gintawag nga "ang balaan nga tanda sang pagdedikar [sa Hebreo, *ne'zer*, pareho sang ginalinan sang tinaga nga *na-zir'*]." (Ex 39:30, 31) Ang korona ukon diadema nga ginasuksok sang gintangdo nga mga hari sang Israel ginatawag man nga *ne'zer*. (2Sa 1:10; 2Ha 11:12; tan-awa ang KORONA; DEDIKAS-YON.) Sa Cristianong kongregasyon, nagsiling si apostol Pablo nga ang babayi ginhataagan sing malaba nga buhok sa baylo sang pandong. Ginapahanumdom sia sini nga indi pareho ang iya posisyon sa lalaki. Gani dapat sia mangin mapinasakupon bangod sang iya posisyon sa kahimusan sang Dios. Paagi sa sini nga mga pag-sulundan—indi pagpautod sang buhok (nga indi normal sa lalaki), bug-os nga paglikaw sa alak, ang pagpabilin nga matinlo kag wala sing dagta—ginpadaku sa dedikado nga Nazareo ang importansia sang pagdingot sa kaugalingon kag bug-os nga pagpasakop sa kabubut-on ni Jehova.—1Co 11:2-16; tan-awa ang BUHOK; PANDONG; KINAUGALI.

Espirituwal nga mga Hiyas

w05 1/15 30 ¶2

Mga Pamangkot Gikan sa mga Bumalasa

Apang, tuhay ang pagka-Nazareo ni Samson. Antes mabun-ag si Samson, ginsilingan sang anghel ni Jehova ang iya iloy: “Yari karon! magabusong ka, kag magaanak sing lalaki, kag wala sing labaha nga magaagi sa iya ulo, kay ang bata mangin Nazareo sang Dios sa iya pag-kabun-ag; kag sia ang magapanguna sa pagluwas sa Israel gikan sa mga Filistinhon.” (Hukom 13:5) Wala nagpanumpa si Samson subong isa ka Nazareo. Gintangdo sia sang Dios subong Nazareo, kag bug-os kabuhi sia nga Nazareo. Indi maaplikar sa iya ang pagdumili sa pagtandog sa bangkay. Kon naaplikar ini sa iya kag di-hungod niya nga matandog ang isa ka bangkay, paano niya masugdan liwat ang bug-os kabuhi nga pagka-Nazareo nga nagsugod sa iya pag-kabun-ag? Kon amo, maathag nga ang mga ginapatuman sa bug-os kabuhi nga mga Nazareo tuhay sa pila ka paagi sa mga ginapatuman sa nagpanumpa nga mga Nazareo.